

Sikkerhedsdatablad

Hardener

PUNKT 1: IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn : Hardener

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser

Vigtigste anvendelseskategori : Erhvervsmæssig anvendelse

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser, der frarådes : Preparat beregnet til dentale tekniske anvendelser

Anvendelser der frarådes

Ingen tilgængelige oplysninger

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør

KERRHAWE S.A.
Via Strece n°4
6934 Bioggio (Switzerland)
T +41916100505

Fabrikant

PRISMAN GmbH
Otto Hahn Ring 6-18
D-64653 Lorsch - Germany

Kontaktperson : safety@kerrhawe.com - tel. +41916100505 (08.00-17.00)

1.4. Nødtelefon

Nødtelefonnummer : CHEMTREC® Emergency Call Center. Emergency Telephone Number (for USA only) 001-800-424-9300 International and Maritime Telephone Number +1 (703) 527-3887

Land	Firmanavn	Adresse	Nødtelefonnummer
Danmark	Gifflinjen Bispebjerg Hospital	Bispebjerg Bakke 23 2400 København NV	+45 82 12 12 12

PUNKT 2: FAREIDENTIFIKATION

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering ifølge Forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Flam. Liq. 2 H225

Eye Irrit. 2 H319

STOT SE 3 H336

H-sætningernes fulde ordlyd: se punkt 16

2.2. Mærkningselementer

Mærkning ifølge Forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Farepiktogrammer (CLP) :

Signalord (CLP) : Fare

Farlige indholdsstoffer : butanon, ethylmethylketon; n-butylacetat

Faresætninger (CLP) : H225 - Meget brandfarlig væske og damp.
H319 - Forårsager alvorlig øjenirritation.
H336 - Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.

Sikkerhedssætninger (CLP) : P210 - Holdes væk fra varme, varme overflader, åben ild, gnister. Rygning forbudt.
P261 - Undgå indånding af tåge, damp, spray.
P280 - Bær beskyttelseshandsker, øjenbeskyttelse.

P305+P351+P338 - VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
 P312 - I tilfælde af ubehag, ring til en GIFTINFORMATION/læge
 P337+P313 - Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp.
 P403+P233 - Opbevares på et godt ventileret sted. Hold beholderen tæt lukket.
 P501 - Indholdet/holderen bortskaffes i ...

2.3. Andre farer

Ingen tilgængelige oplysninger

PUNKT 3: SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER**3.1. Stoffer**

Ikke relevant

3.2. Blandinger

Navn	Produktidentifikator	%	Klassificering ifølge Forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]
butanon, ethylmethylketon	(CAS nr) 78-93-3 (EC-nummer) 201-159-0 (EC Index nummer) 606-002-00-3	50 - 100	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336
n-butylacetat	(CAS nr) 123-86-4 (EC-nummer) 204-658-1 (EC Index nummer) 607-025-00-1	10 - 25	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336

Ordlyd af H-sætninger: se punkt 16

PUNKT 4: FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER**4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**

Førstehjælp generelt : Flyt til frisk luft.
 Førstehjælp efter indånding : Sørg for frisk luft, søg lægehjælp ved ubehag.
 Førstehjælp efter hudkontakt : Produktet irriterer ikke huden.
 Førstehjælp efter øjenkontakt : Skyl øjnene i flere minutter under rindende vand. Hvis symptomerne vedvarer, kontakt læge.
 Førstehjælp efter indtagelse : Hvis symptomerne er vedvarende, tilkald læge.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Ingen tilgængelige oplysninger

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen tilgængelige oplysninger

PUNKT 5: BRANDBEKÆMPELSE**5.1. Slukningsmidler**

Egnede slukningsmidler : Tørt pulver. Carbondioxid (kuldioxid). Sand. BRUG IKKE VAND.
 Uegnede slukningsmidler : Brug ikke en kraftig vandstrøm.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Ingen tilgængelige oplysninger

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Beskyttelse under brandslukning : Ingen særlig beskyttelse nødvendig.

PUNKT 6: FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD**6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**

Almene forholdsregler : Anvend de påkrævede personlige værnemidler. Evakuer ubeskyttet personale.

For ikke-indsatspersonel

Ingen tilgængelige oplysninger

For indsatspersonel

Ingen tilgængelige oplysninger

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå, at produktet kommer i kloakken og i drikkevand.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Rengøringsprocedurer : Absorberes med væskebindende materiale (sand, diatomit, syrebindemidler, universalbindemidler, savsmuld). Sørg for passende ventilation. Skyl ikke med vand eller vandige rengøringsmidler.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se afsnit 7 for oplysninger om sikker håndtering. Se afsnit 8 for oplysninger om personlige værnemidler. Se afsnit 13 for bortskaffelsesoplysninger.

PUNKT 7: HÅNDTERING OG OPBEVARING**7.1. Forholdsregler for sikker håndtering**

Forholdsregler for sikker håndtering : Hold beholderen tæt lukket. Holdes væk fra antændelseskilder - Rygning forbudt. Undgå udladninger af statisk elektricitet. Sørg for god ventilation på arbejdspladsen.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Lagerbetingelser : Opbevares køligt. Opbevares et tørt sted. Opbevares i en lukket beholder.
Opbevaringssted : Opbevares køligt.

7.3. Særlige anvendelser

Ingen tilgængelige oplysninger

PUNKT 8: EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER**8.1. Kontrolparametre**

butanon, ethylmethylketon (78-93-3)		
EU	Lokalt navn	Butanone
EU	IOELV TWA (mg/m ³)	600 mg/m ³
EU	IOELV TWA (ppm)	200 ppm
EU	IOELV STEL (mg/m ³)	900 mg/m ³
EU	IOELV STEL (ppm)	300 ppm
Danmark	Lokalt navn	Butanon (Ethylmethylketon; MEK; Methylethylketon)
Danmark	Grænseværdier (langvarig) (mg/m ³)	145 mg/m ³
Danmark	Grænseværdier (langvarig) (ppm)	50 ppm
Danmark	Anmærkninger (DK)	E (betyder, at stoffet har en EF-grænseværdi); H (betyder, at stoffet kan optages gennem huden)
n-butylacetat (123-86-4)		
EU	Lokalt navn	n-butyl acetate
EU	Noter	(Ongoing)
Danmark	Lokalt navn	n-Butylacetat
Danmark	Grænseværdier (langvarig) (mg/m ³)	710 mg/m ³
Danmark	Grænseværdier (langvarig) (ppm)	150 ppm

8.2. Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol : Ingen tilgængelige oplysninger. Se afsnit 7.

Personlige værnemidler : Tætssluttende briller.

Beskyttelse af hænder : Handskematerialet skal være uigennemtrængeligt og bestandigt over for produktet / stoffet / præparatet. Ved valg af handskemateriale skal indtrængningstider, diffusionshastigheder og nedbrydning overvejes. Valg af de egnede handsker afhænger ikke kun af materialet, men også af yderligere kvalitetskaraktistika og varierer fra producent til producent. Da produktet er et præparat af flere stoffer, kan handskematerialets modstand ikke beregnes på forhånd og skal derfor kontrolleres før brug. Den præcise gennembrudstid skal fastsettes af producenten af beskyttelseshandskerne og skal overholdes af brugeren. Butylgummi. (0,5 mm). Cat. III. (> 240 minutter). Viton. (0,5 mm). Cat. III. (< 10 minutter)

Beskyttelse af øjne : Tætssluttende briller

Åndedrætsbeskyttelse : Ikke påkrævet

Andre oplysninger

: Må ikke opbevares sammen med føde- og drikkevarer eller foderstoffer. Fjern straks forurenet og snavset tøj. Vask hænder inden pauser og efter arbejdet. Undgå kontakt med øjnene. Undgå kontakt med huden og øjnene.

PUNKT 9: FYSISKE OG KEMISKE EGENSKABER**9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

Tilstandsform	: Væske
Farve	: Farveløst.
Lugt	: Ester.
Lugtgrænse	: Ikke bestemt
pH	: Ikke bestemt
Relativ fordampningshastighed (butylacetat=1)	: Ikke bestemt
Smeltepunkt	: Ikke bestemt
Frysepunkt	: Ikke bestemt
Kogepunkt	: 79 °C
Flammepunkt	: -4 °C
Selvantændelsestemperatur	: 370 °C
Nedbrydningstemperatur	: Ikke bestemt
Antændelighed (fast stof, gas)	: Meget brandfarlig væske og damp.
Damptryk	: 105 hPa
Relativ damptæthed ved 20 °C	: Ikke bestemt
Relativ massefylde	: 0,9 g/cm ³
Opløselighed	: Ikke blandbar.
Log Pow	: Ikke bestemt
Viskositet, kinematisk	: Ikke bestemt
Viskositet, dynamisk	: Ikke bestemt
Eksplorative egenskaber	: Ikke-eksplosivt.
Oxiderende egenskaber	: Meget brandfarlig væske og damp.
Eksplisionsgrænser	: 1,2 vol % 11,5 vol %

9.2. Andre oplysninger

VOC-indhold : 97 %

PUNKT 10: STABILITET OG REAKTIVITET**10.1. Reaktivitet**

Ingen tilgængelige oplysninger

10.2. Kemisk stabilitet

Ingen nedbrydning under normal brug og opbevaring.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås

Ingen tilgængelige oplysninger

10.5. Materialer, der skal undgås

Ingen tilgængelige oplysninger

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen kendte.

PUNKT 11: TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger**

Akut toksicitet : Ikke klassificeret

butanon, ethylmethylketon (78-93-3)	
LD 50 oral rotte	3300 mg/kg
LD 50 hud kanin	5000 mg/kg
n-butylacetat (123-86-4)	
LD 50 oral rotte	13100 mg/kg
LD 50 hud kanin	> 5000 mg/kg
LC50 inhalering rotte (mg/l)	> 21 mg/l/4 timer

Hudætsning/-irritation	: Ikke klassificeret Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt pH: Ikke bestemt
Alvorlig øjenskade/øjenirritation	: Forårsager alvorlig øjenirritation. pH: Ikke bestemt
Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering	: Ikke klassificeret Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt
Kimcellemutagenitet	: Ikke klassificeret Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt
Carcinogenicitet	: Ikke klassificeret Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt
Reproduktionstoksicitet	: Ikke klassificeret Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt
Enkel STOT-eksponering	: Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.
Gentagne STOT-eksponeringer	: Ikke klassificeret Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt
Aspirationsfare	: Ikke klassificeret Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt
Potentielle skadelige helbredsvirkninger på mennesker og mulige symptomer	: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

PUNKT 12: MILJØOPLYSNINGER**12.1. Toksicitet**

Ingen tilgængelige oplysninger

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Ingen tilgængelige oplysninger

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Hardener	
Log Pow	Ikke bestemt

12.4. Mobilitet i jord

Hardener	
Miljø - jord	Vandfareklasse 1 (tyske forskrifter) (Selvklassificering): lidt farlig for vand. Lad ikke uforyndet produkt eller store mængder af det komme ind i grundvandet, i vandløb eller i kloakker.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen tilgængelige oplysninger

12.6. Andre negative virkninger

Ingen tilgængelige oplysninger

PUNKT 13: BORTSKAFFELSE**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Metoder til affaldsbehandling	: Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsaffald. Må ikke udledes til kloakken.
Produkt/Emballage-bortskaffelse	: Destrueres i overensstemmelse med gældende lokale/nationale sikkerhedsregler.

PUNKT 14: TRANSPORTOPLYSNINGER

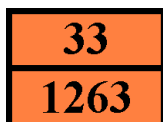
Svarende til kravene for ADR / RID / IMDG / IATA / ADN

ADR	IMDG	IATA	ADN	RID
14.1. FN-nummer				
1263	1263	1263	1263	1263
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)				
MALING	PAINT	Paint	MALING	MALING

ADR	IMDG	IATA	ADN	RID
Beskrivelse i transportdokument				
UN 1263 MALING, 3, II, (D/E)	UN 1263 PAINT, 3, II			
14.3. Transportfareklasse(r)				
3	3	3	3	3
14.4. Emballagegruppe				
II	II	II	II	II
14.5. Miljøfarer				
Miljøfarlig : Nej	Miljøfarlig : Nej Marin forureningsfaktor : Nej	Miljøfarlig : Nej	Miljøfarlig : Nej	Miljøfarlig : Nej
Ingen yderligere oplysninger tilgængelige				

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren**- Vejtransport**

Særlige bestemmelser (ADR)	: 163, 640C, 650, 367
Begrænsede mængder (ADR)	: 5I
Undtaget mængder (ADR)	: E2
Fareklasse nr. (Kemler nr.)	: 33
Orange identifikationsbånd	:

- Søfart

Særlige bestemmelser (IMDG)	: 163
Begrænsede mængder (IMDG)	: 5 L
Undtagne mængder	: E2
EmS-nr. (Brand)	: F-E
EmS-nr. (Udslip)	: S-E
Flammepunkt (IMDG)	: -4°C

- Luftfart

PCA undtagne mængder (IATA)	: E2
PCA begrænsede mængder (IATA)	: Y341
Særlige bestemmelser (IATA)	: A3, A72, A192

Jernbane transport

Ingen tilgængelige data

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant

PUNKT 15: OPLYSNINGER OM REGULERING**15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø****EU-regler**

Indeholder ingen stoffer, der er underlagt begrænsninger ifølge bilag XVII til REACH

Indeholder ingen stoffer på REACH-kandidatlisten

Indeholder ingen stoffer fra Bilag XIV i REACH

VOC-indhold : 97 %

Nationale regler

EU-forordning 2015/830 /EC, 1907/2006/EC (REACH), 1272/2008/EC (CLP), 790/2009/EC. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 329 af 16. maj 2002 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter, med ændringer. Bekendtgørelse nr. 923 af 28/09/2005 om listen over farlige stoffer. At-Vejledning C.0.1 af August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer. Miljøministeriets bekendtgørelse nr 1634 af 13. December om affald.

Danmark

- Internationale aftaler : Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker skal følges.
- Danske lovgivningsmæssige anbefalinger : Må ikke bruges af unge under 18 år
- Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jv. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse)
- Ved brug og bortskaffelse skal kravenefra Arbejdstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræft- og sundhedsrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer følges

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført nogen kemikaliesikkerhedsvurdering

PUNKT 16: ANDRE OPLYSNINGER

- Datakilder : EU-forordning 2015/830 /EC, 1907/2006/EC (REACH), 1272/2008/EC (CLP), 790/2009/EC. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 329 af 16. maj 2002 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter, med ændringer. Bekendtgørelse nr. 923 af 28/09/2005 om listen over farlige stoffer. At-Vejledning C.0.1 af August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer. Miljøministeriets bekendtgørelse nr 1634 af 13. December om affald.
- Andre oplysninger : Ingen.
- Udgivelsesdato : 15-10-2017
- Revideret den : 04-04-2018
- Erstatter : 15/10/2017
- Version : 2.0
- Signatur : A. Åsebø Murel

H- og EUH-sætningernes fulde ordlyd:

Eye Irrit. 2	Alvorlig øjenskade/øjenirritation, Kategori 2
Flam. Liq. 2	Brandfarlige væsker, Kategori 2
Flam. Liq. 3	Brandfarlige væsker, Kategori 3
STOT SE 3	Specifik målorgantoksicitet — enkelt eksponering, Kategori 3, narkose
H225	Meget brandfarlig væske og damp.
H226	Brandfarlig væske og damp.
H319	Forårsager alvorlig øjenirritation.
H336	Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.

Ovenstående oplysninger er baseret på vores nuværende viden og på gældende EU og national lovgivning. Oplysningerne er baseret på senest tilgængelige data, og gælder kun for den tilsigtede anvendelse.